

SISTEMUL NAȚIONAL DE GESTIUNE A RISCURILOR DE MEDIU-CLIMĂ ȘI STABILITATE ECONOMICĂ A FERMELOR

Georgiana RUSU,

Director Clubul Fermierilor Români Broker de Asigurare

Dan HURDUC,

Consiliul Director Clubul Fermierilor Români

Creșterea cererii de măsuri în domeniul schimbărilor climatice oferă noi oportunități

23 TRILIOANE DE DOLARI

Potențialul de investiții în domeniul climei:
Estimările IFC pe 21 de piețe emergente

\$16,3 mld.
clădiri

\$3,7 mld.
Transporturi

\$413 mld.
Rețele de
transport al
energiei electrice

\$1,8 mld.
Energie din
surse
regenerabile

\$307 mld.
Eficiență
energetică
în domeniul
industrial

\$115 mld.
Deșeuri

Oportunitatea de finanțare a schimbărilor climatice pentru instituțiile financiare

Instituțiile financiare de pe piețele emergente trebuie să crească activele climatice la 30% până în 2030 (față de 7% în 2016) pentru a putea finanța 13 trilioane de dolari SUA din aceste oportunități

Rolul piețelor de capital de împrumut și al IFD (instituții care oferă finanțare pt. dezvoltare)

\$10 trilioane se preconizează că vor fi finanțate de:

- piețele în creștere ale obligațiunilor sustenabile (care au depășit 1,1 trilioane de dolari în 2021)
- care mobilizează capitalul instituțional

Schimbările climatice au deja efecte economice, financiare și sociale grave la nivel mondial

ÎN ULTIMII 50 DE ANI,
din cauza încălzirii globale și a schimbărilor climatice:

de 5 ori mai multe evenimente meteorologice extreme

creștere cu 77% a costului mediu per eveniment meteorologic extrem

268 MILIARDE USD

Pierderi economice internaționale în urma catastrofelor naturale și cu surse antropice în 2022

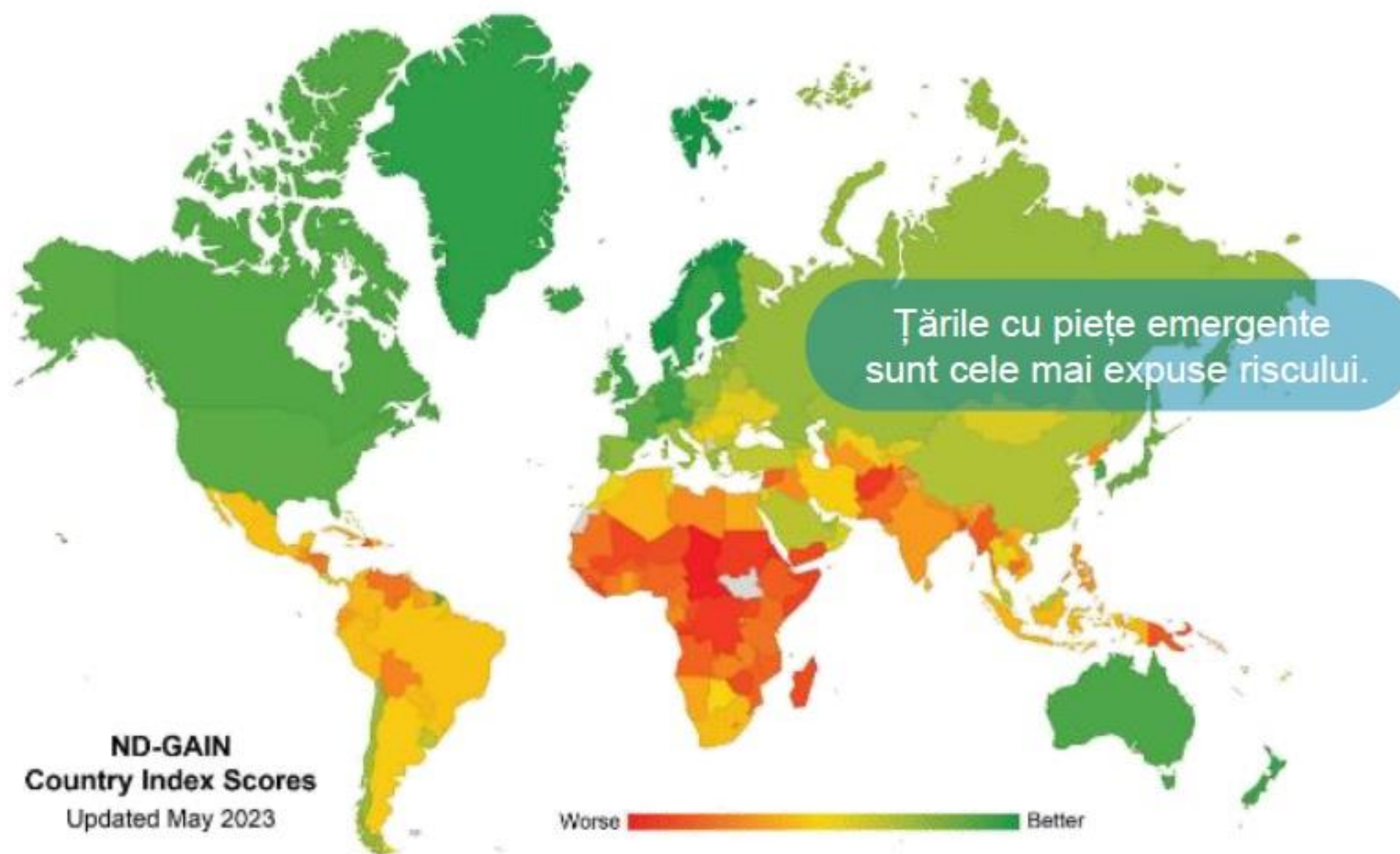
PIB-UL MONDIAL VA SCĂDEA CU -18%

din pricina schimbărilor climatice, dacă nu se iau măsuri în următorii 30 de ani

270 TRILIOANE USD

investiții în domeniul climei necesare pentru atingerea obiectivelor „zero net” pentru 2050

ȚĂRI AFLATE ÎN PERICOL DIN CAUZA SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Surse: Surse interne ale IFC; MunichRe; SwissRe; Banca Mondială; Barclays, Previziune sumbră: Costurile economice ale manifestărilor meteorologice extreme, mai 2022, [link](#)

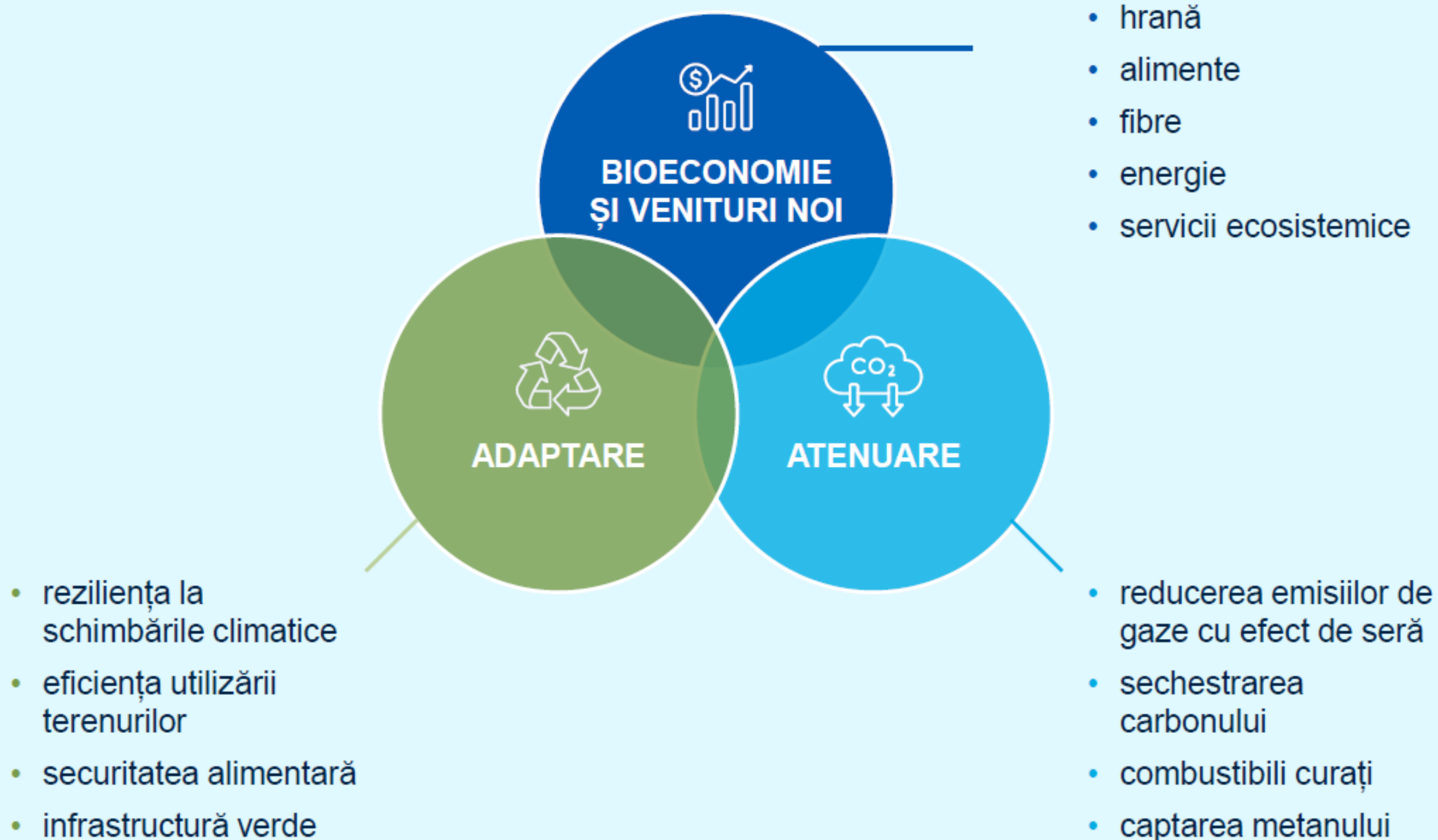
Harta sursă: Universitatea Notre Dame, [ND Global Adaptation Index](#)

Agricultură inteligentă din punct de vedere climatic?

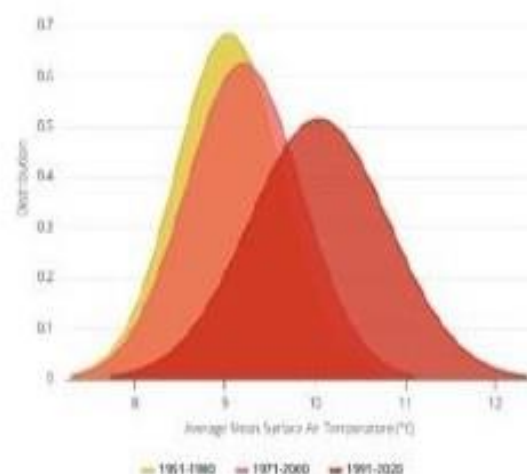
Agricultura inteligentă din punct de vedere climatic -

este o abordare care contribuie la transformarea și reorientarea sistemelor agricole pentru a sprijini în mod eficient dezvoltarea și pentru a asigura securitatea alimentară în contextul schimbărilor climatice.

Cadrul conceptual pentru AIC și rezultatele așteptate:

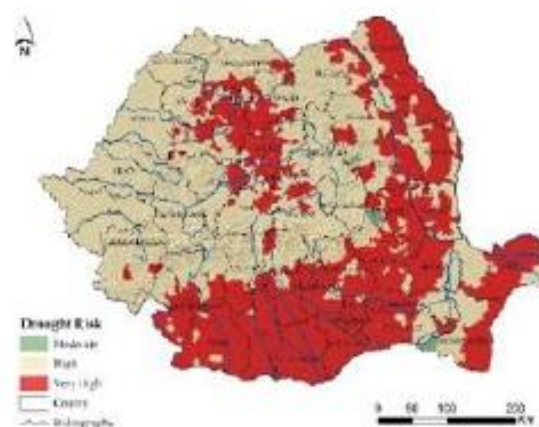

Schimbările climatice vor afecta agricultura românească

Modificarea temperaturii medii a aerului de suprafață: 1951-1980; 1971-2000; 1991-2000

Temperatura medie anuală a României a crescut cu $0,5^{\circ}\text{C}$ începând cu anii 1980, cu o încălzire semnificativă primăvara și vara

Zone cu risc ridicat de inundații

România a avut secete extreme frecvente începând cu 1981. 50% din terenurile agricole sunt expuse la secetă

Zone cu risc ridicat de inundații

Sunt așteptate precipitații mai frecvente, intense și de scurtă durată, care provoacă inundații locale rapide

Sectorul agricol din România

6,3 milioane ha principalele culturi, recensământul din 2020

3,9% din PIB cu silvicultură și pescuit

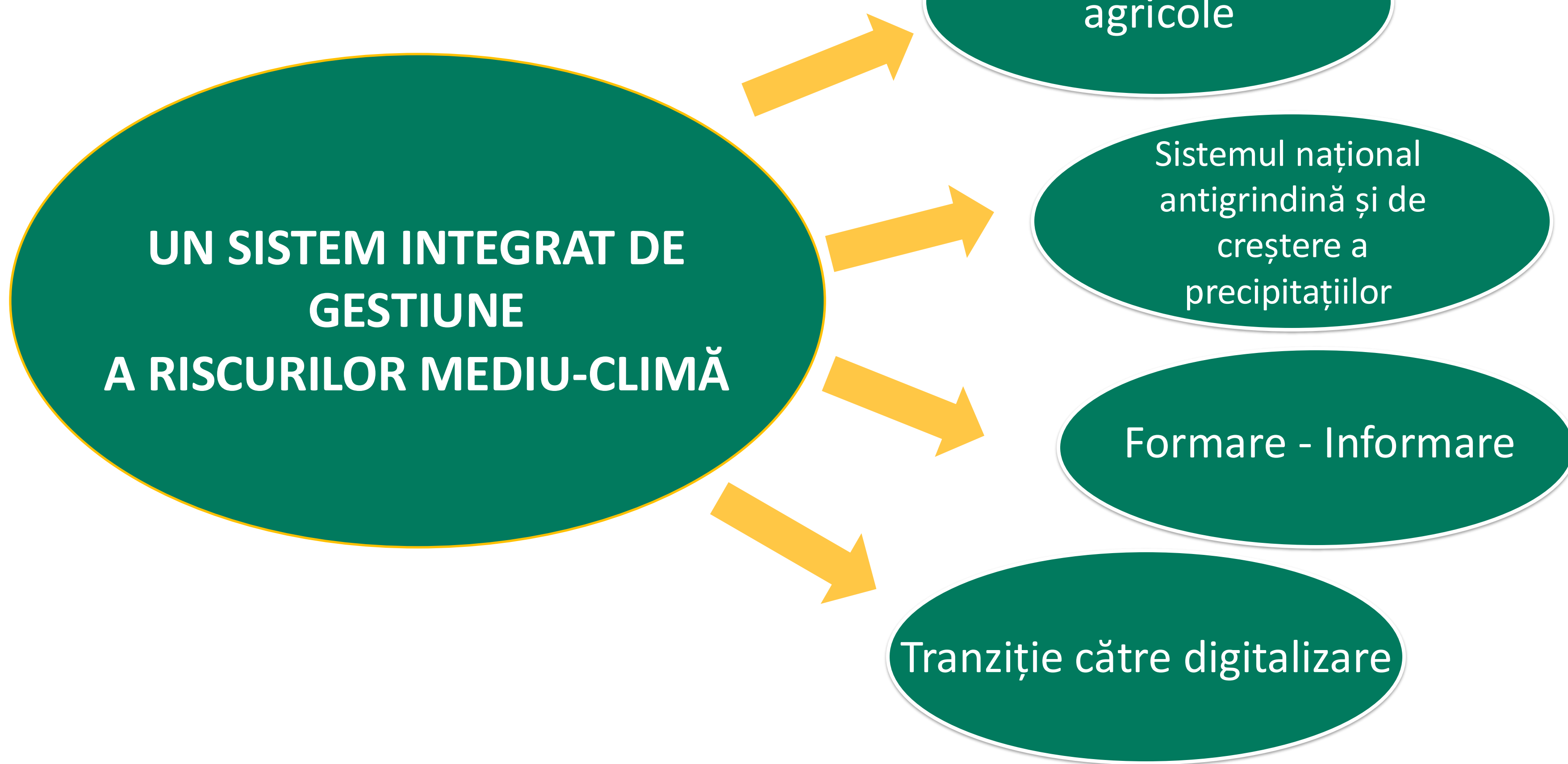
17% de emisii de gaze cu efect de seră

- România are aproape 2,9 milioane de fermieri
- 93% sunt mici proprietari cu < 5 ha
- 22.609 fermieri gestionează suprafețe de > 50 ha (Recensământul 2020)
- Acești 22.609 fermieri gestionează 5,4 milioane ha de teren arabil
- Principalele culturi ale României includ porumb, grâu, secară, orz, legume, floarea-soarelui, cartofi, sfeclă de zahăr, soia și fructe

Fermierii trebuie să schimbe practicile de producție:

- ☑ pentru a reduce emisiile;
- ☑ pentru a se conforma reglementărilor UE privind clima; și,
- ☑ să crească profiturile și să devină mai reziliente.

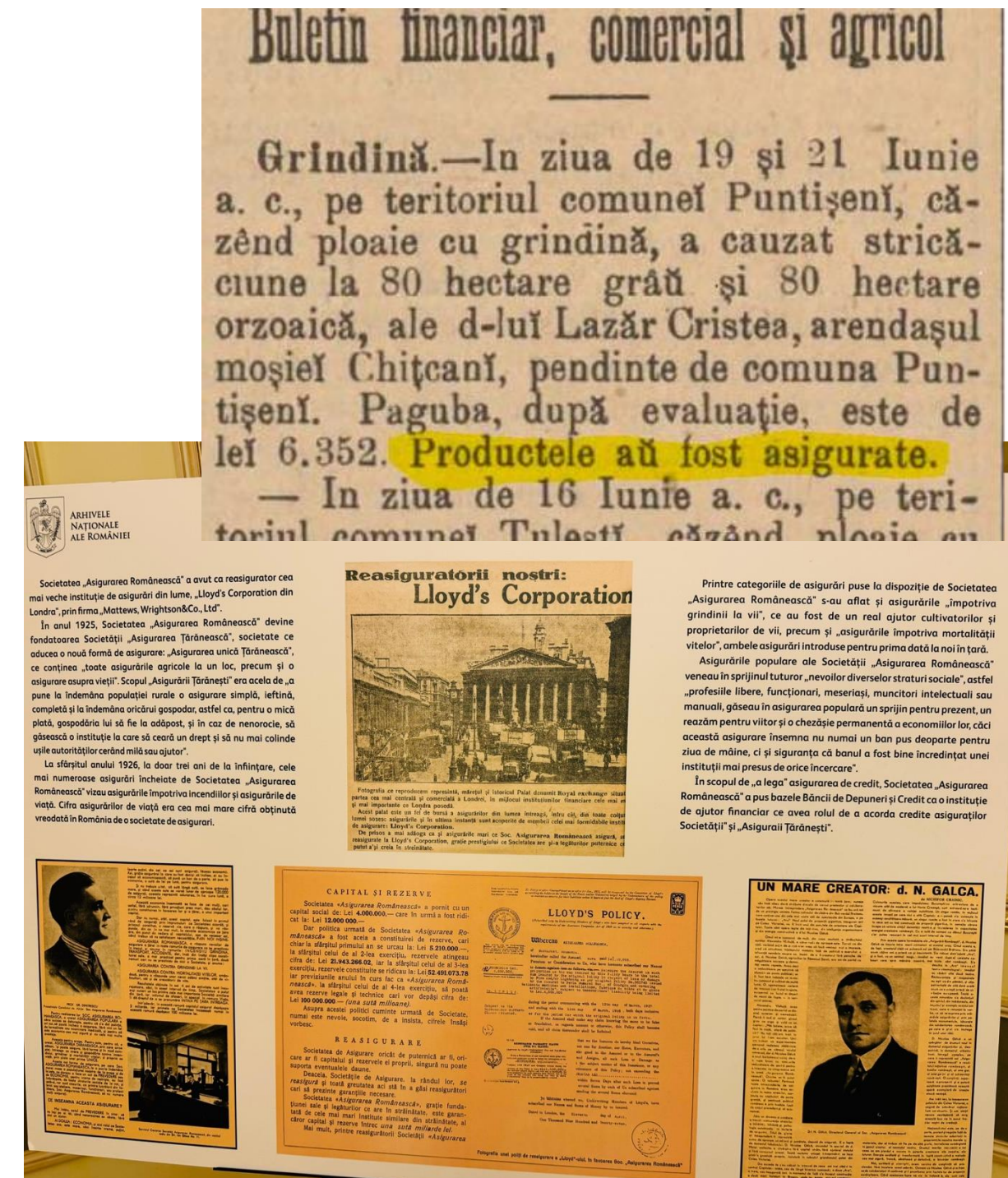
SOLUȚIA PROPUȘĂ

Istoria asigurărilor

ROMÂNIA

- În 1774 este fondată la Brașov, prima societate de asigurări din România - Casa de Incendiu.
- În 1882 este înființată societatea de asigurări NAȚIONALĂ, cu un capital de 3 milioane de lei vechi.
- În 1914 Societatea Națională de Agricultură introduce asigurările mutuale de culturi agricole ale obștilor sătești prin mijlocirea Casei Centrale a Băncilor Populare.

Guvernanța riscului în agricultură

🌱 Guvernanța riscului în agricultură este esențială pentru **organizarea, întreținerea și supravegherea gamei de instrumente disponibile pentru fermieri.**

🌱 Modele de guvernanță a riscului în agricultură:

- **Parteneriat public-privat puternic** (USA, Canada, Spania, Turcia, Israel)
- Competiție între asigurători și **fonduri mutuale** (Franța)

Management al riscului în agricultură

PARTENERIAT Public- Privat

- 🌿 **Turcia:** Pool al Asigurărilor Agricole (**Propunere România**)
- 🌿 **Spania:** sistem centralizat de asigurări agricole bazat pe parteneriat public - privat
 - Agenția Națională pentru Asigurări Agricole (ENESA)
 - Reasigurare prin Agenția de Reasigurare (CCS - stat)
- 🌿 **Israel:** KANAT - companie guvernamentală de asigurări
- 🌿 **SUA:** Programul Federal de Asigurarea Culturilor
Agenția de Managementul Riscului (US) – parte a USDA

FONDURI MUTUALE

- 🌿 **Franța:**
 - Fondul Național de Garantare Împotriva Calamităților din Agricultură (FNGCA)
 - Finanțare din contribuții ale fermierilor și fonduri publice

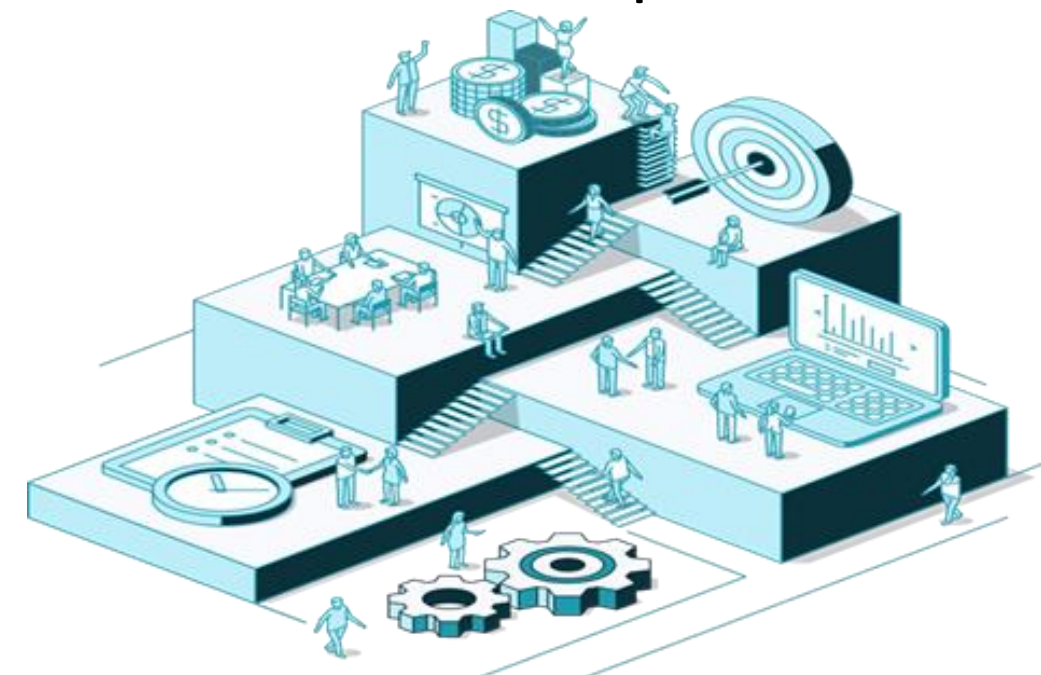

Prevederi Planul National Strategic

Planul Național Strategic 2023 – 2027 (PNS)

- două forme de sprijin, în sumă totală de **391,4 milioane euro**:

- 🌿 **24,1 milioane euro**, sprijin acordat fermierilor pentru **subvenționarea primelor de asigurare**
- 🌿 **367,3 milioane euro**, sprijin acordat fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole ca urmare a fenomenelor climatice nefavorabile, constituit din:
 - procent de **3% din plățile directe anuale cuvenite fermierilor** în perioada 2023 - 2027 de până la **293,5 milioane euro**;
 - contribuția FEADR în sumă totală de **62,4 milioane euro**;
 - contribuția de la bugetul național în sumă de **11,5 milioane euro**.

Subvenționarea primelor de asigurare pentru culturile agricole

România 50%-60% din Prima totală

Țara	Prima totală (mil. EUR)	Cota de primă globală	Subvenționarea primelor	Țara	Prima totală (mil. EUR)	Cota de primă globală	Subvenționarea primelor
USA	7.600	56%	45%	China	21.300	37%	80%
Japonia	990	7%	49%	USA	18.500	32%	65%
Canada	980	7%	50%	India	4.700	8%	85%
Spania	700	5%	72%	Canada	2.500	4%	60%
China	610	4%	41%	Japonia	1.150	2%	50%
Italia	340	2%	73%	Brazilia	1.100	2%	40%
Rusia	280	2%	50%	Spania	1.050	2%	40%
Franța	220	2%	61%	Franța	850	1%	70%
Mexic	130	1%	44%	Italia	800	1%	70%
Coreea de Sud	80	1%	37%	Coreea de Sud	700	1%	80%
Top 10 țări	11.930	87%	48%	Top 10 țări	52.650	90%	72%
Prima la nivel mondial	13.660	100%	44%	Prima la nivel mondial	58.200	100%	n.a.

Aproximativ 130 de state dispun deja de un sistem de gestionare a riscurilor agricole (2007: 64 de state)
Primele de asigurare agricolă au crescut de peste patru ori din 2007
Extinderea subvenționării primelor (top 10 state: 72 % în medie, 2007: 48 % în medie)

Contextul actual în România

- 🌿 **Riscurile climatice** din ce în ce mai frecvente și pe arii cât mai extinse.
- 🌿 **Costuri de producție/ha dublate** sau chiar triplate față de anii precedenți.
- 🌿 **Volatilitatea prețurilor** privind valorificarea producțiilor obținute.
- 🌿 **“Scumpirea” banilor** .

SECETA ÎN ROMÂNIA

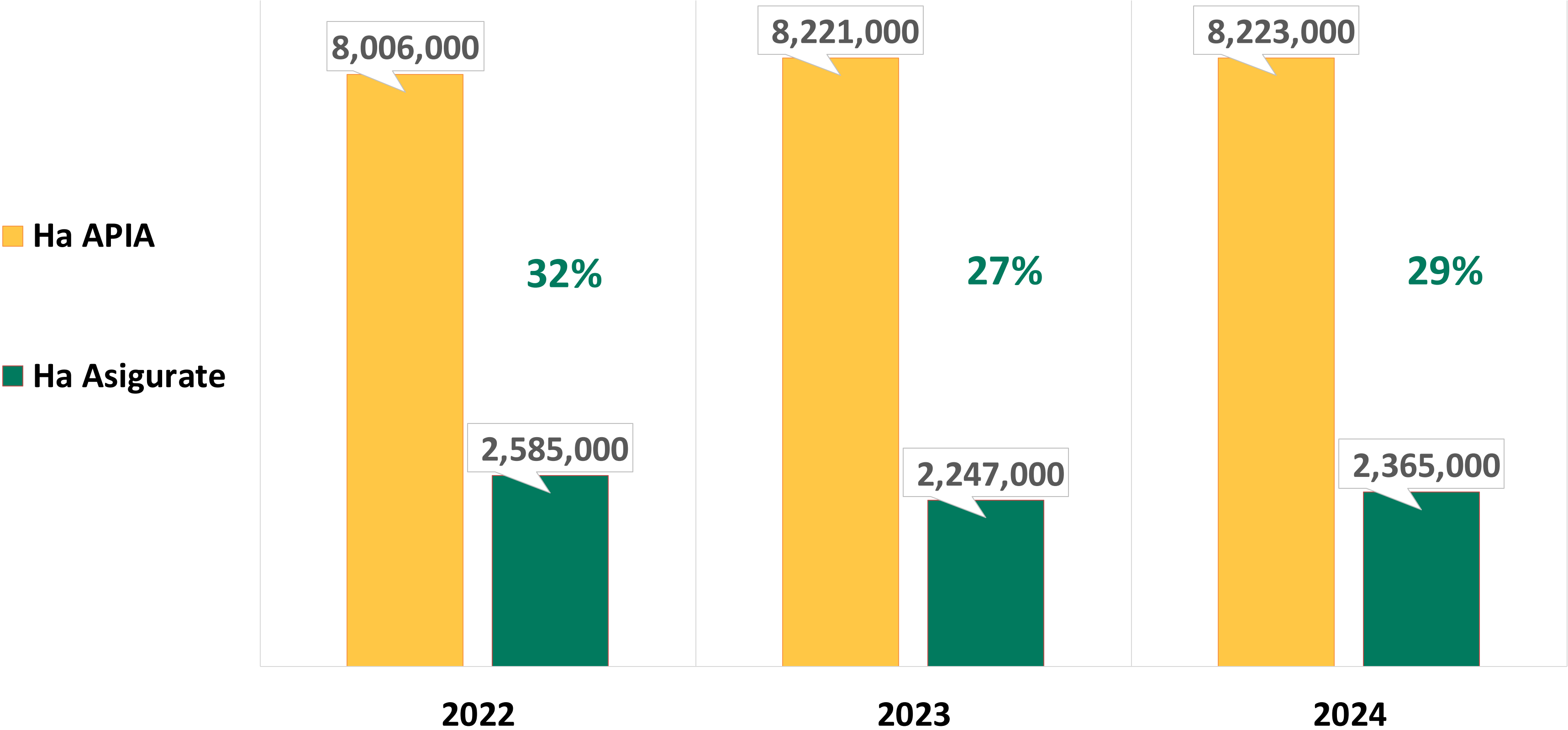
Fermierii români au avut de înfruntat seceta cu temperaturi fără precedent care a calamitat culturile agricole:

- ❧ Pierdere secetă 2020 – 8.15 mil tone (din care 4 mil to porumb și 3.20 mil to grâu)
- ❧ Pierdere secetă 2022 – 7.60 mil tone (din care 6 mil to porumb)
- ❧ Pierdere secetă 2023 – 5 mil tone (din care 4 mil to porumb)
- ❧ Pierdere secetă 2024 – 8.20 mil tone (din care 6 mil to porumb și 1 mil to grâu)

Pierderile în cei 4 ani de secetă însumează 29 de milioane de tone.

PAGUBE SECETA 2024	STONE	PRET MEDIU/TONA	PIERDERE
PORUMB	6,000,000	180	1,080,000,000
GRAU	1,000,000	220	220,000,000
RAPITA	400,000	450	180,000,000
SEMINTE FLS	800,000	404	322,935,780
TOTAL	8,200,000		1,802,935,780

HECTARE ASIGURATE ÎN ROMÂNIA

Propunere asigurare riscuri catastrofice în România

Georgiana Rusu
CEO Broker de Asigurare CFRO

Programe de sprijin. Prognoze viitoare

🌱 Programul de finanțare nerambursabil AFIR:

DR 31 “Prime de asigurare a culturilor, a animalelor și a plantelor” va continua până în anul 2027.

🌱 Prognoze recolta 2025:

S-au însămânțat foarte multă rapiță, grâu și orz în toamnă lui 2024.

S-a redus dramatic suprafața de porumb insamantata, undeva la sub două mil hectare.

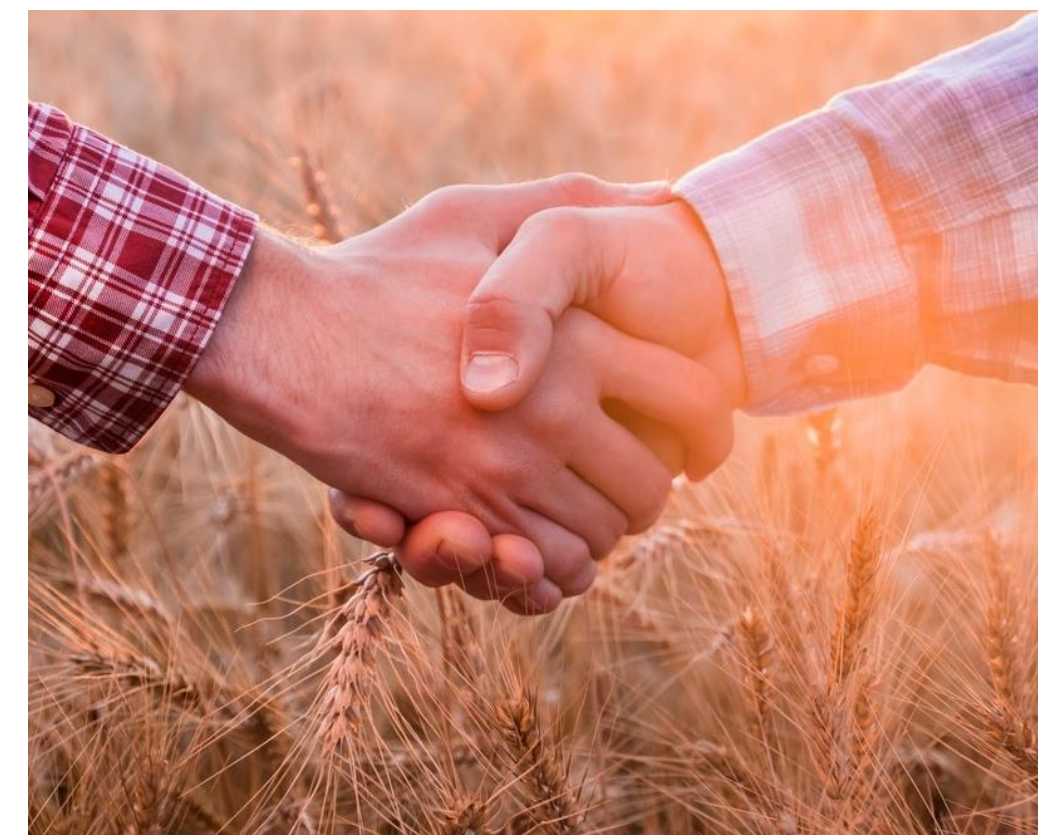
Propunere asigurare riscuri catastrofice în România

- Elaborarea unei legi care să prevadă necesitatea asigurării obligatorii a culturilor agricole:

pentru orice PF/PJ ce desfășoară activități agricole, (fermier activ)
(pe modelul Legii 260/2008 – asigurarea obligatorie a locuințelor);

- Continuarea programului de finanțare nerambursabil AFIR pentru asigurările facultative:

DR 31 “Prime de asigurare a culturilor, a animalelor și a plantelor” continua până în anul 2027.

POOL de asigurare PAIC

Riscuri Asigurate

- 🌿 **POOL de ASIGURARE ÎMPOTRIVA CALAMITĂȚILOR NATURALE ÎN AGRICULTURĂ (PAIC)**
 - O societate de asigurare-reasigurare cu capital privat formată prin asocierea societăților de asigurare.
 - **PAIC - o rezervă financiară** care oferă protecție fermierilor în fața calamităților naturale.
 - **Misiunea PAIC** este de a proteja investiția fermierilor în fața fenomenelor meteo.
- 🌿 Activitatea principală cuprinde **emiterea, negocierea și încheierea de polițe de asigurare obligatorie** pentru culturile agricole împotriva fenomenelor naturale care generează calamități extreme precum:
 - Seceta;
 - Arșița.

POOL de asigurare PAIC

Riscuri Asigurate

🌿 **Seceta** - o stare climatică extremă care apare atunci când **nivelul de umiditate al solului și umiditatea relativă atmosferică**, cauzate de precipitații inexistente pe o perioadă mai lungă de timp, sunt insuficiente pentru a satisface nevoile culturilor agricole.

🌿 **Arșița** - fenomen bioatmosferic produs de obicei în **intervalul iunie- august**, provocat de temperaturile crescute și uscăciunea aerului care influențează evaporarea și transpirația și în consecință induce **deshidratări, scăderi ale productivității plantelor și ofilirea acestora**.

POOL de asigurare PAIC

Structura și Funcționalitatea

🌿 Structură & Funcționare – Sub supravegherea ASF

Sistemul este gestionat printr-un POOL de Asigurări Agricole (PAIC), sub supravegherea Autorității de Supraveghere Financiară (ASF), astfel:

1. Colectează primele de asigurare
2. Decontează cheltuielile de constatare și evaluare a daunelor
3. Aplica norme ASF privind repartizarea cheltuielilor și plafonul

maxim de despăgubire
🌿 **Polita de asigurare obligatorie a calamitatilor naturale: PAC**

POOL de asigurare PAIC

Polița obligatorie (PAC)

Criteriile de despăgubire:

- Pierderea depășește 30% din valoarea producției
- Procentul maxim de despăgubirea este de max. 70% din cheltuielile directe/ha (fără TVA)

Evaluarea daunelor este realizată de către inspectori ai societăților de asigurare

Polițe facultative & stabilirea primelor

Asigurătorii pot oferi polițe facultative ce acoperă riscuri suplimentare: grindină, furtună, îngheț, incendiu etc.

Prima pentru PAC se încasează de către POOL și poate fi:

- Valoare fixă
- Procent din devizul de cheltuieli agreed anual

Sesiune Q & A